

ЯК ШВЕЦІЇ ВДАЛОСЯ ЗАХИСТИТИ МЕШКАНЦІВ УЗБЕРЕЖЖЯ ВІД НАСЛІДКІВ ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ МОРЯ

[Адаптація](#)

[Адаптація до зміни клімату](#)

Протягом десятиліть прибережні інженери намагалися захистити пляжі південної Швеції від підвищення рівня моря за допомогою гігантських бетонних блоків. Тепер, завдяки проєкту LIFE Coast Adapt, вони працюють разом із природою, а не проти неї.

Домовласники, які живуть уздовж 500-км узбережжя Сконе, найпівденнішого округу Швеції, ведуть програшну битву. Піщані пляжі, які потерпають від течій зі сходу, півдня та заходу, не мали жодних шансів проти підвищення рівня моря. Власники будинків на березі моря будували дамби, скидали бетонні блоки і будували пагорби – але все безрезультатно. Місцями пляжі відступили на 300 м углиб суші, залишивши оголеними довгі ділянки щебню, валунів і коренів.

Здавалося, що надії мало, доки проєкт LIFE Coast Adapt – п'ятирічний проєкт вартістю 3,7 млн євро, який завершився у 2023 році, – не застосував кардинально інший підхід, який полягає у тому, що природоорієнтовані рішення можуть принести більше користі, ніж будівництво.

На момент закриття у 2023 році LIFE Coast Adapt була найбільшою природоорієнтованою ініціативою з адаптації узбережжя у Швеції. Рішення включали видалення твердих конструкцій та інвазійних рослин у 14 різних прибережних місцях і заміну їх піщаними дюнами, водно-болотними угіддями і течією. Два з найбільш успішних випробувань включали пересадку зостери та регенерацію піщаних дюн пляжною травою у процесі, відомому як «живлення пляжу». Посадка зостери дала кілька корисних уроків: вона сприяє біорізноманіттю, вловлює CO₂, зв'язує осад і створює середовище існування для морського життя, хоча її здатність захищати від берегової ерозії є обмеженою.

З самого початку проєкт LIFE Coast Adapt застосував гнучкий підхід. Відносно простим рішенням було видалення жорстких конструкцій, таких як бетонні труби та пірси, що допомогло відновити пляжі, дозволивши океанським течіям рухатися більш природно.

Інші рішення були складнішими. Зокрема, є відео про аквалангістів, які ретельно пересаджують зостеру вручну – від чотирьох до 16 рослин на квадратний метр, що дає уявлення про проблему. Зостеру пересадили на шести дослідних ділянках, які охоплюють загальну площу 1,2 км². Надалі на основі отриманих результатів провели більш масштабну посадку.

LIFE Coast Adapt відверто розповідає про проблеми використання природоорієнтованих рішень, які вимагають довгострокових зобов'язань, але пропонують значну віддачу. Такі рішення часто є як економічно, так і екологічно більш сталими. Утім, залучити громадськість до реалізації таких рішень було не завжди легко – багато мешканців виступали проти демонтажу жорсткої інфраструктури, яка, на їхню думку, могла б їх захистити. Але, згідно з

опитуванням наприкінці проєкту, більшість позитивно поставилася до запроваджених заходів, а 64% вважали, що найважливішим для захисту є прибережне середовище та його природні середовища існування.

Детальніша інформація:

- [Новина на сайті Європейської Комісії](#)